

պիտի նրբանար և ձմրան եղանակին անձրեւները քանդում և աւելորում յառաջ պիտի բերէին: Չաքարիա պատրիարք այս անիրաւ յափշտակութեան համար բողոքեց դատաւորին և բղէխին: Վերջինս մերժեց պատրիարքին պատգամաւորները պատճառելով թէ նորոգութեանց ծախքերը պետութենէ են. այսպիսի հնարքով Յունաց գործը յառաջ կը տանի և Յոյները ծածուկէն կը վճարէին ծախքերը: Հայերը տեսնելով բղէխին հնարքները, դիմեցին դատաւորին և վաւերական գիրերով ցոյց տուին իրենց իրաւունքն ու սեպհականութիւնը և ժամանակ ժամանակ իրենց կատարած ներքին ու արտաքին նորոգութիւնները: Դատաւորը երկու անգամ տեղւոյն վրայ վնաց բազմութեամբ քննութեան համար. մանրամասն քննութիւն կատարեց. հետն էր նաև բղէխը՝ որ լու հասկցաւ Հայոց իրաւունքը, անոնց թէ՛ վաւերական գիրերով և թէ՛ տեղին գիրքէն: Յոյներէն ալ գիր պահանջուեցաւ. անոնք բան մը չկրցան ներկայացնել, այլ կը պնդէին թէ եկեղեցիին տանիքը և օշը իրենցն է, իրենց տանիքին կից ըլլալուն համար. թէպէտ և զիջան տեղը ընկերակցութեամբ շինելու, բայց Հայերը յանձն չառին. դատաւորը Հայոց հէօճէթ տուաւ ըսելով թէ եկեղեցին անոնց սեպհական է և նորոգութիւնն ալ իրենց կը պատկանի. և օրէնքը կը հրամայէր Յունաց վանքէն անարգել եկեղեցիին տանիքը ելնել, սակայն Յոյները և բղէխը ասոր չհաւանեցան, այդ պատճառաւ վէճը օրէ օր կ'աւելնար: Հայերը տեսնելով որ երուսաղէմի մէջ խընդիրը չի վերջանար՝ դիմեցին Աղգային Պատրիարքարան և Սիւրիոյ կուսակալին և խնդիրը պարզեցին իր բոլոր պարագաներով: Մտութեօս պատրիարք զրով մը եպարքոսին տեղեկագրեց պատրիարքին և Միաբանութեան զիմումը: Կայսերական գիւտնի արձանագրութեանց մէջ եկեղեցիին նորոգութեան մասին Յոյներուն տրուած ո՛րէն հրաման մը չգտնուեցաւ, ուստի գրուեցաւ Սիւրիոյ կուսակալին, երուսաղէմի դատաւորին և շինութեանց վերատեսչին՝ տեղւոյն վրայ խնդիրը քննելու և արդիւնքը տեղեկագրելու Բ. Դրան: Անոնք յետ քննութեան գրեցին և ամբաստանեցին բղէխին անկարգութեան և ազահութեան ապօրինութեանց մասին, վասն զի ան օրէնքի հակառակ և առանց մէկու մը հարցընելու ինքնագլուխ հրաման տուած էր Յունաց՝ իրենց վանքերը նորոգելու, մինչդեռ այդ պարագային անհրաժեշտ էր կայսերա-